

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatvs De Conscientia, De Peccatis, De Legibvs, De Fide, Spe,
Et Charitate

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

5 An in concessione priuilegij causa aliqua requiratur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](#)

n.8. & lib.4. in Decalog. cap.48. Ratio quare hac acceptatio sufficiat, est, quia haec sufficit ad confundendam validam, & firmam quilibet aliam donationem. Ergo & priuilegium. Consequentia est legitima, quia priuilegium concessum est quodam donatio. Antecedens probatur, quia inter voluntarem donantis priuilegium, & recipientis illud, debet esse aliqua via & respectus: at hic sufficere intercedit, si nomine tuo aliis acceperit: a enim quae alius nomine tuo facit, tu facere censes. Quapropter in l.5. tit.4. p.5 hoc decessario ad donationem, vel promissionem requiritur, ibi, mensagero sertio, que lo imbe & deis se, alaudemente lo que le da. & in l.3. tit.11. part.5. ibi, embando à prometer, o deis por fu carta firmada, o por fu mensagero sertio, & multis allegatis dicit Sanchez illo lib.1. de matr. disp.6. n.2. Ex quo si validum esse priuilegium um a puncto acceptatio per te, vel per tuum nuntium, procuratorem, aut litteras facte. Quod autem alia acceptatio non sufficiat, probatur, quia acceptatio, quae à te immediate, vel mediata per duntum, aut procuratorem non fit, tibi tribuit non potest. Quocirca si tibi absenti Tunc concederet priuilegium aliquod, & Petrus, qui neque est ius mutius, neque procurator, neque haberet ad id mandatum, acceptaret, nulla esset talis acceptatio, quia reputari non potest tua, eo quod nomine tuo facta non fuerit, si autem ipse Petrus non mutius a donante, sed sui sponte tibi nuntiat et concilione a Thoro factam, & tu acceptares, eis Gregorius Lopez l.4. verbo no lo pude, tit.4. pars.5. & Azuedo lib.5. recipil. tit.16. l.2. n.20. ab mente valeretur cum communis sententia tenendum est: esse in quadam, nec toriti effectum; quia illa non est acceptatio donationis facta, non enim censetur facta, quoque donans, donatario, vel alicui nomine ipsius manifeste, sic Capitius multis relatis def.180. num.9. Sanchez lib.1. disp.6. num.3. Ex his plures illationes inferunt Sanchez, & Bonacina supra, sed & ex doctrina posita manifestantur sunt.

11. Temperat tamen supradictam de Etiam Vasq. de legib. disp.1.5. cap.4. n.2. Sua. lib.8. de legibus. c.25. n.2., ut procedit in priuilegiis, que secundum habent possunt sine operatione priuilegiorum, tenuis vetio de priuilegiis, que secundum involuerat legis communis dispensationem, de his enim censente non valere, quanvis natus, vel procurator accepteret. quoque priuilegiarius notitiam illius habeat. Probatur, quia hoc priuilegium, & dispensatio legis est, vi licet facias, quod alicui tibi illucrum erit, sed hoc obire non potes, quoque illius priuilegium notitiam habeas. Ergo non censetur vique ius priuilegium concessum.

12. Sed rejicienda est haec limitatio, ut eam rejicit Sanchez lib.4. in Decalog. cap.48. n.9. & Bonacina disp.1. cap.3. pars.3. num.15. cum Sylvest. verb. priuilegiis, quae. ut. Ratio est, quia concedens tibi priuilegium dispensacionis legis, non intendit te à legis obseruatione excire per se, & vi priuilegij. Sed haec exceptio fieri potest, eis illam ignorante. Ergo ignorantia tua valori priuilegii obstat non potest. Minorem probbo. Legiutinē publicata potest est ligare ignorantem, eis ipsi à legis obseruatione excusat. Ergo priuilegium legitime publicatum, & acceptatum eximit ignorantem à legis obligatione, eis ipsi ob ignorantiam lege obligentur. Hac enim ignorantia est per accidentem, & non per se, quam Princeps non attendit. Ex confirmo ex his, que admittunt Suarez, & Vaquez: hi enim dicunt, si tibi concedatur priuilegium, ne excommunicatione. Ordinarij ligari possit, esse videntur priuilegium, à tempore, quo tuus procurator acceptavit, eis tu illius ignorans sis: quia hoc priuilegium non petis in se aliquem vnum sed potius tollit vnum facultatis Ordinarij excommunicandis. Item dicunt, si tibi concedatur facultas colligendi decimas ex aliquo loco, vlete priuilegium à tempore concessum, & acceptationis facta per tuum procuratorem, quia, vi licet, alium sis dominus, non est necesse, vi decimas colligas ante notitiam priuilegij. At ex his exemplis non leviter & infirmatur nostra sententia, & contraria infirmatur. Fundamentum enim contrarium eo tendebat, ut probaret non esse intentionem concedens priuilegium natiuum legis, quoque ilius notitiam habere possit, quia illius priuilegiorum, non obstat horum priuilegiorum ratio. Ergo neque estiam obstat horum priuilegiorum ratione. Ergo neque estiam obstat priuilegium dispensatio. Et confirmo: matrimonium contractum per procuratorem validum est, & ad licitum copularium ordinatur, & tamen illo vi non potest, quoque perfectam illius notitiam habecas: & generaliter quilibet donatio per procuratorem acceptata ius tribuit donatario vendi se donata: & nihilominus illa vi non potest, quando ignorat donationem. Ergo sicut haec impotentia non obstat va ori donationis: ita neque valori cuiuslibet priuilegij, quia si super censetur haec impotentia per accidentem, & non ora ex ratione priuilegij, & manifestacionis illius. Sicque sit satis fundamento contrario.

13. Sed objicis: Priuilegium tibi concedens exemptionem à lege nullius effectus est, dum priuilegium ignorans, quia de facto à lege non emeris. Ergo non est verisimile valorem habere, quoque ad tuam notitiam deueniat?

Respondet id, in argumentum fieri posse in lege, probatique legem non habere valorem in subditis ignorantibus quia cum ibi necessario dicendum sit ignorantiam esse per accidentem ad legis valorem: sic dicendum est in priuilegio acceptato. Præterea multiplex effectus ex valore priuilegij oritur. Primo. si lex in qua dispensatur, non solum erat prohibens, sed irritans actum, & de facto polito priuilegio actum operatis, valeretur. quanvis ex ignorantia peccatum commiseris. Hac enim ratione, si tibi habent impedimentum contrahendi matrimonium concedatur dispensatio. Romas, & tuus procurator accepteret, & sub probabilitate illius, eis ignorans, contrahis, peccas; ut matrimonium teneret. Et idem est de iustidie concessa ad absolvendum, & de omni alio priuilegio. Si autem priuilegium solum de licetum vnum, quia lex, in qua dispensatur, solum erat prohibens, potest deseruire, si habeat excommunicationem, aut reteruationem annexam, ne in illam incurias: & dato non obrivis effectus à superiori intentum. id est per accidentem ex tua ignorantia, non ex ratione priuilegij, quod sufficere censetur promulgatum, dum tuo procuratori intimatum fuit, & ab illo tuo nomine acceptatum.

PUNCTVM IV.

A quo, & cui priuilegia concedi possit.

- 1 Nullus alius præter legislatorem priuilegium concedere potest.
2 Neque alius, nisi subditus possunt priuilegia concedi.

1 Regula est, nullum alium præter legislatorem posse priuilegia concedere. Et quidem de priuilegio dispensatio, ut legi res est manifesta, quia nullus alius præter legislatorem, aut superiori illo, potest propria autoritate in lege dispensare. Si autem de priuilegio concessum faciliatis extra ius commune, vel municipale loquuntur, probatur non per se ab ali concedi, quam à legislatore; quia nullus alius potest legem ferre obligantem suos priuilegia: at concedens haec priuilegium, solum etiam fieri, vel potest legem obligantem, de priuilegiis impeditum in viu priuilegiis, alias priuilegium non est lex priuata: ergo necessario dimicatur debet priuilegium à legislatore, & ita renet alios referens Suarez lib.8. c.8. n.1. das disp.17. et c.3. à n.37. Bonacina disp.1. q.3. p.3. n.1. Azor 1. p. lib.5. cap.3.2.

Quocirca omnes illi, & soli, qui potestatem habent legislativam, possunt priuilegia concedere; & haec circa materialia sibi subiecta, & circa quam legem fieri possunt. Quapropter Pontificis, & Rex potest concedere priuilegia derogans iuri communis; Episcopus vero, & magistratus iuri solum à lege statuto. Item Portuus, & Rex possunt concedere priuilegia circa materialia sibi subiecta, quia iuri solum est; Episcopus vero & magistratus solum in materia, quae illis subiecta, & circa cuius observationem in subditos cogere possunt: sic tenet supradicti Doctores.

2 Ex quibus constat, quibus personis concedi possunt priuilegia: si enim priuilegia sunt dispensativa legis, solum subditis, qui legi actuatur, possunt concedi: si autem sint facultatis concessione, non solum subditis, sed etiam non subditis, concedi possunt: potest enim Rex clericis, tam naturalibus quam exteris, & quibuscumque forentibus, permittere aliquos coniugium in suo regno, quia alii sunt prohibiti. Item potest permittere extrahere ex regno arma, cibos, & alia, quae subditis prohibentur. Ergo priuilegium concessum facultatis non subditis dari potest. Ratio est, quia per huiusmodi facultatem & priuilegium nos actuar priuilegiatus ad viu illius, sed libere omnitem potest. Ergo sicut est capax cuiuslibet donationis, ea cum estiam est huius priuilegii. At quia priuilegium involuit respectu aliorum, qui priuilegiati non sunt, rationem legis obligantis, ne priuilegium in viu priuilegij impediatur: ideo haec priuilegia concessa a Princeps non subditis, debent esse de materia, quae Principi subiecta, & circa quam subditos cogere possit: sic Doctores supra relati.

PUNCTVM V.

An in concessionem priuilegij causa aliqua requiriatur.

- 1 Ad licitam concessionem semper causa requiriatur.
2 Secus ad eius valorem, nūquam tamen sic datur præsumitur.

3 Erro esse potest de valore priuilegij, vel de licita illius concessione. Si de licita illius concessione loquuntur, semper

semper causam habere debet. Nam vel priuilegium est dispensationum legi communis, & tunc omnes concedunt ratione dispensationis cui am adesse debere, ut licet legislator procedat alia non feruare iustitiam distributivam, si pro sua voluntate, nulla alia causa intercedente, aliquem à communione legi eximere. Si autem est parum beneficium Principis, neque alicui pertinet, nec iuri communione derogans, etiam causam honestam habere debet, ut licet concedatur: alia prodigalitate, & vitio acceptio personarum arguitur, & occasionem dabit iniuria, & perturbatione reliquias alios non priuilegiatis: & ita tener. Suarez lib. 8. cap. 21. num. 2. Salas disp. 17. sect. 4. sub num. 29. Salas dis. 17. sect. 4. num. 2. Salas dis. 17. sect. 4. sub num. 29.

etiam contra concedat Sanchez lib. 8. de dispensat. disp. 1. num. 2. Causa autem concedendi priuilegium, non est necesse, ut immunitate bonum communione recipiat, quia priuilegium est lex propria, & primario bonorum priuatum recipit, quare si in remunerationem alicuius virtutis, scientiae, vel laboris priuilegii concedatur priuilegium, sufficiens obtestatur eius concessio, quia haec causa particularis mediae ac bonum commune dirigunt, quae sunt religionem, pietatem, vel iustitiam, sic Salas dis. 17. sect. 4. sive.

2. Quod si de valore priuilegio loquamur, si legislator velit dicere aliquam causam, validum est priuilegium, quia semper est de sequitur iolum à voluntate legislatoris pender, nam si priuilegium est purum ab officiis, et a bonis illi iubet, & quoniam ipse est dominus: si autem est dispensatorium suæ legis, sic potest regum totam abrogare, ita potest limitare illius obligacionem, & ratione illius limitationis aliquas personas exceptare, sic Suarez, Salas, & Sanchez sup. à cum communione. Quid secundum est indulgentiarum concessionem, quia tunc dispensatione nomine Christi, de eius meritis, & reliquo Sancto, cui dispositione Christus non censetur consentire, nisi quando rationabilis est, & ex iusta causa procedit. Dixi valere priuilegium, ut legislator velit dare ab illo causa, quod nunquam est praemundum quia nunquam debet delictum præsumi, praeterea in Principe, & ex dictis constat esse delictum, si ab illo causa concedatur. Ex quo fit sepe inuidum esse priuilegium, quia causa ob quam fuit concessum, vere non est, sed falso adiegit, ut infra dicimus: quando autem priuilegium bona fide pascit, vel Princeps motu proprio priuilegium concessit, semper presumit debet, ut supra concessum, quia stat præsumptio pro superiori. sic Salas sup. à sect. 4. num. 30.

PUNCTVM VI.

Possunt priuilegiatus vti suo priuilegio in quolibet loco, etiam extra territorium concedentis,

1. Pro omni loco concedentis vales priuilegium.
2. Si à concedente limitatur pro aliquo loco, extra illum non potest extendi.
3. Si priuilegium sit dispensatio alicuius impedimenti, re habet redditum pro omni loco, ac si impedimenti non habuisse.
4. Si vlti in priuilegio non est extra territorium concedentes prohibitus iure communis, aut speciali constitutione illius loci, vlti illo poteris.
5. Si obstant legibus, & constitutionibus contractum recipientibus.
6. Expeditus, vlti possit priuilegio ab Episcopo concessa, si eius vlti obstat legibus communibus, vel municipalibus illius loci, qua transiit. Defenditur, ut probabilitate vlti non posse, si vlti aduersetur speciali constitutioni illius loci, scilicet si communis.
7. Propinquus aliquis obiectione.
8. Illi fit satius.

1. Primum certum est priuilegium concessum absolute, & sine via limitatione valere pro omni loco, & territorio concedenti; quia non est maior ratio de uno loco, quam de alio. Ego ne inveni est, ambiguum, & incertum pro omni loco inveniendum est. Adeo, si legislator non vellet pro determinato loco priuilegium valere, ipse lo debet explicare: cum autem non se explicauerit, prudenter intelligimus pro omni loco concessum, præcipue cum se regnus ss. contra eum, qui legem apertius diceret posset, est interpretatio facienda, sic Suarez lib. 8. cap. 26. num. 2. Bonacina disp. 1. q. 3. p. 5. num. 1.

2. Secundum certum est, si ab ipso concedente priuilegium limitetur pro aliquo loco, extra illum extendi non posse, quia non potest extendi ultra intentionem concedentis, cum ex eius intentione, totus valor priuilegii peadeat: haec autem limitatio colligi potest, vel ex verbis, quibus priuilegium conceditur, vel ex fine, ob quae conceditur, vel ex materia circa quam conceditur. Quando ex verbis priuilegii limitatio constat, tunc concessio est clara, ultra illa extendi non posse, si vero verba sunt indifferentes, & ex fine, aut ex materia concessionis appearat pro aliquo determinato loco priuilegium concedi, ultra illum extenderendum non est. Hac ratione dicunt plures Doctores priuilegium Bullæ cruciate concessum Hispanis comedendi la-

civicia tempore Quadragesima, non posse extra Hispaniam exendi, quia ob inopiam pectorum Hispanis conceditur. Etiam tamen non esse hunc fiuum, sed ieiunij rigorem temperare facilius bullari, ob subfusum, & elemosynam ab ipsis datum: alias habitantes in locis maritimis, vi sunt plures in Hispania, priuilegio illo vi non possent. Sed quidquid sit de hoc exemplo, regula est certissima, vndeconque conicit fiuum concessio esse pro loco limitata, non debete ultra illum extendi. Hic autem finis ex tenore ipsius priuilegij cum antecedentibus, & consequentibus, & ex materia ipsius concludantur est.

3. Tertium certum est, si ratione alicuius impedimenti, inhabilitatis, irreguli ariatis impediatur functionibus communibus, & dispensatio in supradicto impedimento, vltibet poteris vlti functionibus communibus, ac si impedimento nusquam fuisset ligatus, hoc enim non est concedere priuilegium pro omni loco, sed tollere impedimentum, quod tuam habilitatem impidiatur: sic vorax impeditus ob votum castitatis, vel ob afflictionem contractam perere debitur, si dispensationem impedimenti obtineat, vltibet debitor poteris potest: & irregularis, suspensus, & excommunicatus, qui ratione excommunicationis, suspensionis, aut irregularitatis impeditus erat ordines, aut beneficium suscipere: si dispensationem obtineat, habilius vbiique manebit, sic Th. Sanchez lib. 8. dispensat. disp. 3. num. 17. aduersus aliquos num. 16. latos.

4. Quartum certum est, si vlti cui priuilegium illo in loco, qua transi, non est prohibitus iure communis, neque aliqua synodalium, aut municipalium constitutione, te illo vi posse, quia aliunde, quam ex iure communis constitutione, aut mandato speciali perioris illius loci impediti non posse. Neque obstat, concedentibus tibi priuilegium exercere iurisdictionem extra territorium suum; quia non exercet iurisdictionem contentiosam, cum stetit iudicis, sed voluntariam, quam vbiique exercere potest.

5. Quintum est certum, si priuilegium vlti obstat legibus, & constitutis rebus contractis coniunctis: vlti vel boni in communione illius loci, qua transi, quibus legibus diximus in omnium sententia peregrinos, & solemnes tereti, te illo priuilegio vlti non posse extra locum concedens, quia concedens non habet potestitatem (vt suppono) te à iurisdictione superioris illius loci existere, qui non est superior illo: ac pioninde non potest te liberare ab obstructione illarum legum, quia taliq[ue] peregrini, & solemnes tenentur. In his consentiant Doctores, vlti coniunctis ex Suar. & Bonac. supr.

6. Difficultas est, an vlti possit priuilegio à tuo Episcopo concessa, quando in alieno territorio existit: si eius vlti obstat legibus communibus, vel specialibus constitutionibus, aut mandatis illius loci, qua transi: v.g. Obiunctu priuilegium eligendi confessorem, comedendi carnes diebus prohibitis, non recitandi horas, laborandi festis diebus, legendi libros hereticorum: quae omnia possunt esse & prohibita lege communis, & speciali aliqua constitutione, aut mandato. Difficultas ergo est, an possit vlti illo priuilegio, vbi coniunctis existit?

Centesima resolutionem huius difficultatis pendere ex illa, an forenses teneantur legibus, constitutionibus, & mandatis loci illius, qua transi. Nam in sententiis illorum, qui dicunt non tenari, manifeste inferunt vlti non posse priuilegii supradictis: siquidem mandato, lege, aut constitutione locali impediti non potest. At quia nos, vt probabiliter, resoluimus, forenses non solum legibus per modum statuti, sed etiam per modum sententiae, hoc est, constitutionibus, & mandatis localibus legari, scilicet ligantur vicini, & naturales: ideo censeo te supradictis priuilegiis vlti non posse, si illo in loco, qua transi, est speciali aliqua constitutione, aut mandato prohibitus illorum vlti: quia ab obligatione illius constitutionis, & mandati, quam contrahis ratione transiuntur habitacionis, exemptus esse non potest vultus priuilegii alibi tibi concessi, quia priuilegium illud non est ab aliquo, qui potestarem habeat remittendi obligationem impositam tibi per superiorum illius loci, qua transi: quia non est superior illo, & ita docet Suarez lib. 8. cap. 26. à num. 7. Salas disp. 17. sect. 10. num. 54. Bonacina disp. 1. q. 3. p. 5. num. 6. num. 4. Aduerte, esti Bonacina: & Suarez, cum de obligatione forentium legibus loci, qua transi, loqueretur, affirmarent, non tenari mandatis, & sententiis superioris illius loci: nihilominus in presenti dicunt priuilegatum his tenari: neque vlti possit priuilegio eligendi confessorem: aut comedendi carnes, si specialiter prohibetur à superiore illo loci, quod non videur satis consequenter. Aduerto secundo ex benigna interpretatione voluntatis superioris illius loci, qua transi, praefatim potes te obligari non esse eius legibus à quibus in tuo territorio exemplus es, & quia specialiter loci illius non sunt propriae, sic Salas disp. 17. sect. 10. num. 56. Bonacina disp. 1. q. 3. p. 5. num. 6. Suarez. furor.

Si autem vlti cui priuilegium non sit contra aliquam specialem constitutionem, aut mandatum loci illius, qua transi, sed solum adulteretur legi communis æque in tuo, ac in alieno territorio obligari, vt probabiliter existimo ex exemplum esse, licetque vlti posse tuo priuilegio, quia obligatio illius legis cada m

O 4 est

DE
ASTRO
PALAD
TON.